

**MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASASI TARBIYALANUVCHILARINI
VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH****O'rinboyeva Nodirabegim Ilyosjon qizi***University of business and science**Nodavlat ta'lim muassasasi**Pedagogika va psihologiya kafedrası**Pedagogika va psihologiya yo'nalishi**2-bosqich magistiranti*

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarini vatanga muhabbat tuyg'usini shakllantirish va bunda tarbiyachining bola hayotidagi o'rni haqida so'z borgan. Shu bilan birga maktabgacha ta'lim tashkilotlarining bolalarni tarbiyalashda ularni vatanga bo'lgan mehrini oshirish va barkamol shaxs bo'lib yetishishidagi muassasa ta'lim jarayonining o'rni va ahamiyati haqida gapirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, vatanparvarlik, suhbat, shaxs, tarbiya, vatan, tarbiyachi, ta'lim.

Аннотация: В данной статье рассматривается формирование чувства любви к Родине у дошкольников и роль воспитателя в жизни ребенка. При этом рассматриваются роль и значение институционального образовательного процесса в дошкольных образовательных организациях в воспитании у детей любви к Родине и в развитии их как всесторонне развитой личности.

Ключевые слова: дошкольное образование, патриотизм, беседа, личность, воспитание, Родина, воспитатель, образование.

Abstract: This article discusses the formation of a sense of love for the homeland in preschoolers and the role of the educator in the child's life. At the same time, the role and importance of the institutional educational process in preschool educational organizations in raising children in their love for the homeland and in their development as well-rounded individuals are discussed.

Keywords: preschool education, patriotism, conversation, personality, upbringing, homeland, educator, education.

KIRISH

Yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash muammosi bugungi kunning eng dolzarb muammolaridan biridir, chunki bolalik va yoshlik vatanga muqaddas muhabbat tuyg'usini singdirish uchun eng qulay davr hisoblanadi. Bolaning vatanparvarlik tarbiyasi kelajakdagi fuqaroni shakllantirishning asosidir. O'z vatanining vatanparvarini tarbiyalash mas'uliyatli va qiyin vazifa bo'lib, uni hal qilish

maktabgacha yoshdagi bolalikdan boshlanadi. Rejali, tizimli ishlar, turli ta'lim vositalaridan foydalanish, MTT va oilaning umumiy sa'y-harakatlari, kattalarning o'z so'zi va qilgan ishlari uchun mas'uliyati ijobiy samaralar berib, vatanparvarlik tarbiyasi borasidagi keyingi ishlarga asos bo'lishi mumkin.

Vatanparvarlik tuyg'usi mazmunan ko'p qirrali - bu o'z ona joylariga muhabbat, o'z xalqi bilan faxrlanish va tashqi dunyo bilan ajralmaslikni his qilish, o'z Vatanining boyligini saqlash va ko'paytirishga intilishdir. Bugungi kunda yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlarini muvofiqlashtirish, yaxlit tizimga solish, mazkur ishlar ko'lamdorligi va natijadorligiga erishish chora-tadbirlari talab darajasida olib borilmayotganligi, yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlarida davlat va nodavlat tashkilotlari, ta'lim muassasalari va keng jamoatchilik ishtirokining sustligi, yoshlarni harbiyvatanparvarlikruhida tarbiyalash sohasida Qurolli tuzilmalar, davlat hokimiyati organlari, jamoat birlashmalari va ta'lim muassasalari o'rtasida samarali hamkorlikning to'g'ri yo'lga quyilmaganligi, mahallalarda, ta'lim muassasalarida va harbiy qismlarda yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlarini prinsipial jihatdan yangicha yondashuv asosida yo'lga qo'yish va tizimga solishga hayotiy muhim ehtiyoj sezilayotganligiga guvoh bo'lamiz. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagoglar bolalarga Vatanni qalbdan chuqur his qilishlari uchun Vatan nima? Nima uchun biz uni sevamiz? degan savollarga javob topishiga yordam berishi lozim. Masalan, Ona Vatan haqida she'rlar, rivoyatlar o'qib berilib Vatanimizning tabiati, insonlari, tinchlik, do'stlik haqida rasmlar chizdiriladi. Quyida katta, tayyorlov guruhlar uchun "Vatanni mardlar qo'riqlaydi" mavzusida mashg'ulot ishlanmasi tavsiya etiladi.

Maktabgacha ta'lim vatanparvarlik tarbiyasi dasturi mavjud bo'lib, ulardao'qituvchilar o'zgarish va qo'shimchalar kiritishi mumkin. Vatan tuyg'usi bolaning oldida ko'rgan narsasiga, hayratga tushganiga va qalbida javob beradigan narsaga qoyil qolishdan boshlanadi. Garchi ko'plab taassurotlarni u hali chuqur anglamagan bo'lsa-da, ular bolalikdan o'tgan idrok, ular vatanparvar shaxsini shakllantirishda ulkan rol o'ynaydi. Vatan bu inson yashaydigan shahar va uning uyi turgan ko'cha, deraza ostidagi daraxt va qo'shiq aytishdir. qushlar: bularning barchasi Vatan. Maktabgacha bolalik - bu shaxsiyat shakllanishidagi eng muhim davr, qachon axloqiy fuqarolik fazilatlarining asoslari, atrofdagi dunyo, jamiyat va madaniyat haqidagi bolalarning dastlabki g'oyalari shakllanadi.

Maktabgacha yosh - vatanparvarlik tuyg'usini o'z ichiga olgan yuqori ijtimoiy tuyg'ularni shakllantirish uchun o'z imkoniyatlariga ega. Bolaning dunyosi uning oilasidan boshlanadi. Vatanni anglash maktabgacha yoshdagi bolalar ular uchun yaqin va qadrli bo'lgan narsalar haqidagi aniq g'oyalar bilan chambarchas bog'liqdir. Bu bolaning oilasiga, eng yaqin odamlarga - onaga, otaga, buvisiga, bobosiga bo'lgan munosabatlaridan boshlanadi. Bu uni uyi va yaqin atrof-muhit bilan bog'laydigan

ildizlardir. Bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda maktabgacha ta'lim tashkilotlari o'rni juda muhimdir. Maktablar, bolalarga milliy, madaniy, din va axloqqa oid qadriyatlar va qiymatlar o'rgatishda katta rol o'ynaydi. Bu tashkilotlar bolalarga qiziqishlarini namoyon etish, o'z vatan va millatiga muhabbatni o'rgatish, jamoat a'zolari bilan hamkorlik qilishni o'rganish, shaxsiy rivojlanish va ijtimoiy masalalar bilan shug'ullanishni o'rganishadi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari bolalarga o'zining potentsialini aniqlash va rivojlantirish uchun muhim imkoniyatlarni taqdim etadi. Ular, bolalarni ijodiy, fikriy, jismoniy va ruhiy tarbiyalashda yordam beradi. Bu tashkilotlar, bolalarga mustaqil fikrlash va muammolarni yechish uchun zarur mahorat va bilimlarni o'rgatadilar. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari, bolalarni milliy, madaniy va diniy qadriyatlar bilan tanishtirib, ularning o'z vatanlariga va millatiga muhabbatni o'rgatishda juda muhim rol o'ynaydi. Bu tashkilotlar, bolalarga adolat, insof, hamkorlik va hurmatni o'rgatish orqali ularni jamoat a'zolari sifatida rivojlantirishadi.

Shu asosda maktabgacha ta'lim tashkilotlarida milliy g'urur va vatanparvarlik ruhida tarbiyashni takomillashtirish uchun barcha yosh guruhlarida kunning barcha qismlarida, ya'ni ertalabki badantarbiyadan tortib nutq o'stirish, badiiy adabiyot bilan tanishtirish mashg'ulotlarida hamda san'at va sahnalashtirish markazlarida buyuk alloma va davlat arboblarning boy madaniy va ma'naviyaxloqiy merosidan foydalanish yaxshi samara beradi. Milliy g'urur ravnaq topishiga katta hissa qo'shgan buyuk bobokalonlarimizdan Amir Temur o'zlarining axloqiy qarashlari, o'g'itlari, pand-nasihatlar, odob-axloqqa oid dasturlari bilan haligacha yoshlarda axloqiy tarbiyani kamol toptirishda xizmat qilib kelmoqda. Amir Temurning mamlakatda san'at va madaniyatni rivojlantirishga, kutubxonalar barpo qilishga, o'zga yurtlardan olim-u fuzalolarni o'z davlatiga olib kelib ilm-fan ravnaqiga, ma'naviyatni shakllantirishga qo'shgan hissalar taqsimiga sazovordir.

XULOSA

Hozirgi tahlikali va rivojlanish davrida davlatimizning ravnaqi, tinchligi va totuvligiga rahna solish, shuningdek davlatimiz yoshlarga buzg'unchi va yod g'oyalar targ'ib qilib, ularni yo'ldan og'dirish hamda ongini zaharlashni maqsad qilganlar kun sayin ko'payib bormoqda. Bugungi kunda yoshlarni vatanparvar qilib tarbiyalashda xalqimizning tarixiy merosi, urf-odatlar va an'analarini o'rganish katta ahamiyatga kasb etmoqda. Shu sababli, tarixiy merosni asrab-avaylash, o'rganish va kelajak avlodlarga qoldirish davlatimiz siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Bolalikda jonajon tabiat haqida hosil qilingan yorqin taassurotlar inson xotirasida bir umrga saqlanib qoladi, chunki uning obrazlarida vatan o'z ifodasini topgan bo'ladi. Odam vatanga bo'lgan muhabbatini o'zi tug'ilgan va o'sgan oilasi, bolalar bog'chasi va maktabi, bolalar bilan o'ynagan o'yinlari va joylari bilan bog'laydi.

Vatanga muhabbat eng chuqur ijtimoiy hislardan biridir. Bizning davlatimizda Vatanga muhabbat hissi baynalmilalchilik hissi bilan uyg'unlashib ketadi.

Vatanga muhabbat hissi maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda kattalar tomonidan bolalarning ruhiy taraqqiyotini va ular tafakkurining aniq va obrazlilikini e'tiborga olgan holda ma'lum izchillik bilan tarbiyalab boriladi. Shuning uchun bu yoshdagi bolalarda vatanga muhabbat hissini ularga yaqin va tanish bo'lgan aniq faktlar, yorqin misollar orqali tarbiyalab boriladi.

Tarbiyachilar bolalarda o'z oilasiga, uyiga, bolalar bog'chasiga va bolalarni o'rab turgan tevarak-atrofga, mehr-muhabbatni va ularga sodiq bo'lishni tarbiyalayotib, eng muhim ijtimoiy his bo'lgan vatanga muhabbatni tarbiyalab boradi.

Kichik bog'cha yoshidagi bolalar tevarak-atrofdagi voqea, hodisalarning faqat tashqi belgilarini anglab oladilar. Ular Hayit, Navro'z bayramini hamma kishilar shodiyonalik, bilan kutib olishalirni ko'radilar, bundan juda zavqlanadilar, ammo buning saboblari, natijalari bilan qiziqmaydilar. Ammo bu yoshdagi bolalar tevarak-atrofdagi kishilar mehnati, ularning bolalarga ko'rsatayotgan g'amxo'rliklari bilan kattalar tanishtirib borsalar, aniq misollar orqali tushuntirsalar, ayni muddao bo'ladi. Bolalarning axloqiy tarbiyasiga tarbiyaviy ta'sir ko'rsatishning samaraliroq bo'lishi uchun har bir yosh bosqichi ruhiyatini yaxshi bilish kerak. Psixolog va pedagog olimlar olib borgan ilmiy tadqiqot ishlari natijasi bolalarda ahloqiy rivojlanish juda erta boshlanishini ko'rsatdi: bola hayotining birinchi oyidayoq kattalar u bilan gaplashganidan quvonib ketadi.

Bog'cha yoshiga kelganda kattalar bolani yaxshi parvarishg qilsalar, u kattalarga mehr qo'yadi. Tadqiqot ishlari natijasi shuni ko'rsatadiki, bola 2-3 yoshga kirganidayoq unda uyatchanlik, mustaqillik yoki o'ziga ishonchsizlik, xudbinlik yoki g'amxo'rlik, o'z tengdoshlariga e'tibor bilan munosabatda bo'lish kabi shaxsiy xususiyatlar namoyon bo'la boshlaydi. Bular hammasi bolalarning tevarak-atrofdagilar bilan bo'ladigan munosabatini belgilaydi.

REFERENCES

1. Azimova N. E. et al. Youth Is Moving Force of Civil.
2. Ismatova N. B. et al. Innovative techniques and their importance in the learning process //The Second International Conference on Eurasian scientific development. –2014. – C. 101-104.
3. Tuyevich K. B., Shukurovna K. M. Communication and development of pedagogical culture of the future teacher //Вопросы науки и образования. – 2020. – №. 35 (119).
4. Mamedova, M. (2022). MAKTABGACHA TA'LIM YOSHDAGI BOLALAR IJODIY QOBILIYATLARINI SHAKLLANTIRISH. ILMIY NASHRLAR MARKAZI (buxdu.Uz), 8(8).
5. Mamedova M. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING IJTIMOYIY XUSUSIYATLARINI SHAKLLANTIRISHDA TARBIYANING O'RNINI //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.

6. Mamedova M. M. TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA AXBOROT
TEKNOLOGIYALARINING O'RNINI //Scientific progress. – 2021. – T. 2. – №. 7.
– C. 1230- 1234.

